

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗАР

ХҮҮХЭД, ГЭР БҮЛ
ХӨГЖИЛ ХАМГААЛАЛ

2024

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ
**ХАМТРАН АЖИЛЛАХ
ГЭРЭЭ 2024**

МАНДАЛГОВЬ

БАТЛАВ
ДҮНДСӨВРАЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГА
Ц.МОНХБАТ
2024 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдөр

БАТЛАВ
ДЭЛГЭРХАНГАЙ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА
Ц.ОДБАЯР
2024 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдөр

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2024.02.05

Мандалговь хот

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 22 дугаар зүйл, 59 дүгээр зүйлийн 59.1.8 дахь заалт, 60 дугаар зүйлийн 60.1.17 дахь заалт, Төсвийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.2 дэх заалт, Төрийн албаны тухай хуулийн 37, 38 дугаар зүйлийг тус тус үндэслэн,

1.1. Энэхүү гэрээг нэг талаас аймгийн Засаг дарга Ц. Мөнхбат, нөгөө талаас Дэлгэрхангай сумын Засаг дарга Ц.Одбаяр нар 2024 оны 01 дүгээр сарын 2-ны өдрөөс 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр дуусталх хугацаатай байгуулав.

1.2. Тус хамтран ажиллах гэрээ нь сумын нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах, аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, аймгийг 2021-2024 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Засгийн газар болон УИХ-ын тогтоол шийдвэрийг төлөөлөн хэрэгжүүлж, сум байгууллагын үйл ажиллагааг оновчтой төлөвлөж хэрэгжүүлэх, иргэдэд хүргэх төрийн болон нийгмийн үйлчилгэний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэн үр ашгийг дээшлүүлэх, орон нутгийн удирдлагын бүх шатны байгууллагад ажлын хариуцлага, сахилга, дэг журмыг чангатгах, хуулиар хүлээсэн чиг үүргийн хүрээнд хамтран ажиллах, харилцан үүрэг хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгож үр дүнг үнэлж дүгнэх зорилготой.

1.3. Гэрээний хэрэгжилтийг хангахад Монгол улсын Үндсэн хууль, Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төрийн албаны тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Төсвийн тухай, Нийтийн албанд болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, бусад холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллана.

1.4. Гэрээнд сумын Засаг даргын 2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хавсаргах бөгөөд энэ гэрээний салшгүй хэсэг байна.

1.5. Гэрээний биелэлт нь сумын Засаг даргад урамшуулалт олгох, хариуцлага тооцох үндэслэл болно.

Хоёр. Аймгийн Засаг даргын хүлээх үүрэг

2.1. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан зорилтыг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах

2.2. Гэрээний биелэлтийг хангах, үр дүнг дээшлүүлэх талаар шаардлага тавих

2.3. Хуулиар олгогдсон бүрэн эрхийнхээ хүрээнд сумын Засаг даргын ажлыг чиглүүлэн удирдах, хамтран ажиллах гэрээний төлөвлөгөөнд заасан арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах

2.4. Хууль тогтоомжийн дагуу Төрийн захиргааны төв байгууллагад хандан тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлүүлэх, орон нутагт байгаль орчин, эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн асуудлыг дэмжих

2.5. Эх үүсвэр харгалзахгүй тухайн онд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавьж, хугацаа хоцорсон, чанарын шаардлага хангаагүй ажлуудыг чанартай гүйцэтгүүлэхийг шаардах, дурдсан хугацаанд гүйцэтгээгүй тохиолдолд хуульд заасны дагуу холбогдох арга хэмжээг авах

2.6. Гэрээний нөхцөлийг хэрхэн биелүүлж байгаад харилцан хяналт тавьж, үйл ажиллагаагаа уялдуулж ажиллах

- 2.7. Хууль тогтоомж, бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, төрийн үйлчилгээний чанар, үр ашгийг дээшлүүлэхэд хамтран ажиллах
- 2.8. Гэрээний хэрэгжилтийг үнэлж, дүгнэх
- 2.9. Хууль тогтоомжид заасан бусад ;

Гурав. Сумын Засаг даргын хүлээх үүрэг

- 3.1. "Хүүхэд, гэр бүл хөгжил хамгаалал"-ын чиглэлээр төлөвлөгөө боловсруулж үр дүнг тооцон ажиллах
- 3.2. Хүүхэд хамгааллын хүрээнд болзошгүй эрсдэлээс хамгаалсан аюулыг илрүүлэх, арилгах талаар санал санаачилга гарган ажиллах
- 3.3. Ид шидтэй өрөө байгуулж менежмент хийх
- 3.4. Аймгийн Засаг даргын 02 дугаар захирамжаар "Үндэсний дээл хувцсаа өмсөж хэвших уриалгыг" хэрэгжүүлж соёлыг дэлгэрүүлэх
- 3.5. Хог хаягдлаа ангилан ялгах, хоёрдогч түүхий эд авах цэгүүдэд нийлүүлэх
- 3.6. Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарьж, арчлах, ургуулах ажлыг зохион байгуулах
- 3.7. "Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль", "Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлagnах журам"-ын хэрэгжилтийг хангах
- 3.8. "Цахим сум" аяны хэрэгжилтийг хангаж ажиллах
- 3.9. Төрийн албан хаагчдын орон сууцны хангалтыг нэмэгдүүлэх
- 3.10. Гадаадын хөрөнгө оруулалтаар төсөл хөтөлбөр, санхүүжүүлэгч байгууллагууд (Элчин сайдын яамд, Олон улсын байгууллагууд)-д нэг болон түүнээс дээш тооны төсөл бичиж хүргүүлэх
- 3.11. Цэргийн насны запуусыг эрүүлжүүлэх талаар удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллах, үр дүнг тооцох
- 3.12. Сумын төсөвт 2024 онд гамшигтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны зардлыг тусган, шийдвэрлэж ажиллах
- 3.13. Аж ахуй нэгжүүдтэй хамтран ажиллах гэрээнд суманд тулгамдаж байгаа асуудлыг шийвэрлүүлэх тал дээр санаачлагатай ажиллаж гэрээний хэрэгжилт үр дүнг тооцож тайлagnах
- 3.14. Санхүү, төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэхэд арга зүйн удирдлагаар хангах, өмнөх оны өр төлбөр, авлагыг бүрдүүлэх, улсын болон орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг ханган биелүүлж үр дүнг аймгийн Засаг даргын өмнө хариуцах
- 3.15. Гадаад айлчлал, арга хэмжээ, уулзалт зохион байгуулах бүрд аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, салбарын яамны холбогдох албан тушаалтнаас удирдлага чиглэл авч, айлчлалын илтгэх хуудас, ярианы тэмдэглэл бичин дүгнүүлж хэвших, айлчлалын үр өгөөжийг тооцож, үр дүнгүй айлчлал хийхийг хязгаарлах
- 3.16. "Ажлын сахилга, хариуцлагыг чангатгах тухай" Засгийн газрын 2017 оны 01 тоот албан даалгавар, Засгийн газрын 2018 оны 258 дугаар тогтоол, "Ажлын хариуцлага, сахилга, дэг журмыг сайжруулах тухай" Аймгийн Засаг даргын 2017 оны 02 дугаар захирамжийг үйл ажиллагаандaa хэрэгжүүлэн мөрдөж ажиллах
- 3.17. Аливаа аймаг болон сум, орон нутгаас зохион байгуулахаар төлөвлөгдсөн нэгдсэн арга эмжээнд хөдөөгийн иргэдээ бүрэн хамруулах, тэдний санал бодлыг сонсох ажлыг уялдуулан зохион байгуулах
- 3.18. Аймгийн удирдлагаас өгсөн үүргийг цаг алдалгүй шуурхай хэрэгжүүлж ажиллах

Дөрөв. Гэрээг дүгнэх, үнэлэх

- 4.1. Сумын Засаг дарга гэрээний эхний хагас жилийн биелэлтийг 2024 оны 5 дугаар сарын 25-ны, жилийн эцсийн биелэлтийг 12 дугаар сарын 01-ний дотор багтаан харьяа хэлтсүүдэд тайлagnаж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч эхний хагас жилийн биелэлтийг 2024 оны 6 дугаар сарын 10-ны, жилийн эцсийн биелэлтийг 12 дугаар сарын 10-ны дотор багтаан дүгнэнэ.

- 4.2. Гэрээний үүргийн биелэлтийн тайланг Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтооолоор баталсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл

ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам"-ын 6.2.1, журмын 106 хавсралтад заасан аргачлалын дагуу дүгнэж, тайлагнана.

б/ Засаг даргын Тамгын газраар үнэлүүлэх

Тав. Гэрээ дүгнэх, урамшуулах, хариуцлага тооцох

5.1. Сумын Засаг дарга гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хангалттай сайн биелүүлсэн тохиолдолд түүнийг урамшуулах асуудлыг төсвийн ерөнхийлөн захирагч холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журамд заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.2. Сумын Засаг дарга гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд төсвийн ерөнхийлөн захирагч түүнд туслалцаа дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Зургаа. Маргааныг шийдвэрлэх

6.1. Хөтөлбөрийн өртгийг тодорхойлох, санхүүжилтийг шилжүүлэхтэй холбогdon үүссэн маргааныг аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт хандаж зохицуулах арга хэмжээ авна.

6.2. Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн, тоо хэмжээ, хугацаа, чанартай холбогdon үүссэн маргааныг аль болох харилцан зөвшилцлийн дагуу шийдвэрлэнэ. Хэрэв зөвшилцөлд хүрээгүй тохиолдолд шүүхийн байгууллагаар шийдвэрлүүлнэ.

6.3. Гэрээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон хууль эрх зүйн холбогдолтой асуудлаар шаардлагатай гэж үзвэл аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Хууль, эрх зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хандаж, зөвлөгөө авч ажиллана.

Долоо. Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, гэрээг цуцлах

7.1. Гадаад, дотоод орчин өөрчлөгдсөнөөс гэрээг хэрэгжүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд хоёр тал бичгээр санал тавьж, гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

7.2. Гэрээний өөрчлөлтийг тухай бүрд нь бичгээр үйлдэн Аймгийн Засаг дарга, сумын Засаг дарга нар гарын үсэг зурж, гэрээний анхны эх хувьд хавсаргана. Гэрээний анхны болон өөрчилсөн эх хувь тус бүрийг аймгийн Засаг дарга болон сумын Засаг дарга хадгална.

7.3. Гэрээнд тусгагдаагүй хэрэгжүүлэх арга хэмжээний асуудлыг талууд харилцан зөвшилцөж, аймгийн ИТХ-д оруулан шийдвэрлэсний үндсэн дээр нэмэлт гэрээ байгуулах замаар шийдвэрлэж болно.

7.4. Шаардлага гарсан тохиолдолд харилцан зөвшилцсөний үндсэн дээр гэрээг цуцалж болно.

Найм. Гэрээ хүчин төгөлдөр болох

8.1. Энэхүү гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж тамга дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

**Аймгийн Засаг дарга, сумдын Засаг даргын
2024 онд хамтран ажиллах гэрээний
1 дүгээр хавсралт**

**ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ УДИРДЛАГЫН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ**

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	2024 оны төсөв	Шалтуур үзүүлэлт	Сүүрь түвшин 2023	Хүрэх түвшин 2024	Хариуцах байгууллага
1. Хүний нөөцийн чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээ						
1	Төрийн албан хаагчдын сургалт, ажиллах нөхцөл нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж хэрэгжилт үр дүнг хагас, бүтэн жилээр тооцон гаргах	Сургалтын хэрэгжилтийн хувь Ажиллах баталгааг хангах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хэрэгжилтийн хувь	Төлөвлөгөөний Ажиллах нөхцөл нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хэрэгжилтийн хувь	80	90	Сумын ЗДТГ
2	Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг УТ ОНТ багц сургалтад хамруулах	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчийн тоо	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчийн тоо	-	2	Сумын ЗДТГ
3	Төрийн хэргийг Төрийн албаны зөвлөлийн 2022 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 600 дугаар тоотоолын хавсралтаар батлагдсан журмын дагуу бурэн шинэчлэн бурдуулэх	-	Хувийн хэргийг шинэчлэн бүрдүүлсэн албан хаагчийн тоо	-	-	Сум тус бурийн төрийн албан хаагчийн тооноос хамаарч гүйцэтгэлээр
2. Өргөдөл гомдолыг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэх						
4	Төрийн байгууллага, албан тушаалтанд хандаж иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл гомдолыг бүртгэн	Өргөдөл гомдол шийдвэрлэлтийн хувь	98.7	99	Сумын ЗДТГ	

	хуулийн хугацаанд шийдвэрлэх	Өргөдөл гомдол шийдвэрлэлтийн тайланг улирал бүр ТЗУХ-Т хүргүүлэх	Тайланг хүргүүлсэн тоо	Тайлан хүргүүлсэн тоо	Сумын ЗДТГ
3. Бодлогын баримт бичийн хэрэгжилтийг хэрэгжүүлэх					
5	Аймгийн Засаг Дарга, Сумын Засаг баргатай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээний хэрэгжилтийг хагас, бүтэн жилээр тайлагнааж ажиллах Аймгийн стратеги төвлөгөө,	Гэрээний хэрэгжилтийн хувь Тайланг хугацаандаа ирүүлсэн байх	80	90	Сумын ЗДТГ
6	АЗДУАХ Үйл ажиллагаанд тусагсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлж хэрэгжилт үр дунг тооцох	Зaalтын хэрэгжилтийн дундаж хувь	-	90	Сумын ЗДТГ
3. Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах					
7	“Цахим шилжилт-Цахим Дундговь” цогц арга хэмжээний хурээнд цахим сүм аяны хурээнд төлөвлөгөө боловсруулж ажиллах	- Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	-	80	Сумын ЗДТГ
8	Сумын нээлттэй мэдээллийн ил тод байдлын нээлттэй мэдээллийн ил тод хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	98 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу мэдээллийг цаг хугацаанд нь бүрэн байршуулсан хэрэгжилтийн хувь	45.8	100	Сумын ЗДТГ
9	Тухайн сумын албан ёсны фрэйсбууц хуудсыг идэвхжүүлж хандалтын тоог нэмэгдүүлэн аймаг, орон нутгийн мэдээллийг түгээх	Түгээсэн мэдээллийн тоо Хандалтын тоо	30	40	Сумын ЗДТГ
4. Гадаад харицааг орон нутагт хэрэгжүүлэх					
7	Гадаад улсын ижил түвшний орон нутаг, байгууллагатай гэрээ хэлэлцээр, санамж бичиг байгуулахдаа гэрээний төслийг 10-аас доошгүй өдрийн өмнө ирүүлж зөвшөөрөл авах	Зөвшөөрөл авч гэрээ байгуулсан эсэх /Гийм-1, үгүй-0/	1	1	Сумын ЗДТГ

8	Гадаад хамтын ажиллагааны хагас жилийн мэдээг 05 дугаар сарын 20-ний өдрийн дотор, жилийн эцсийн тайлан, ирэх оны төлөвлөгөөг 01 дугээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлэх	-	Мэдээ, тайлан, төлөвлөгөөг хугацаандaa ирүүлсэн эсэх /тийм-1, угүй-0/	1	1	Сумын ЗДТГ
5. Гамшигаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх						
9	Аймгийн Засаг Даргын баталсан хуввааиийн дагуу "Гамшигаас хамгаалах бэлэн байдлын үзлэг"-ийн бэлтгэл ажлыг хангах, шаардлагатай хөрөнгийг шийдвэрлэх	ОНТ	Бэлэн байдлын үзлэг, иж бурэн сургуулийн үнэлгээний хувь Хөрөнгө шийдвэрлэсэн эсэх /тийм-1, угүй-0/	-	100	Сумын ЗДТГ
10	Сумын гамшигаас хамгаалах төлөвлөгөөг тодотгон, /хүн хүч, техник хэрэгсэлийн томилгоо, судалгаа, дайчлан ажиллуулах хүн, техник хэрэгсэл, аюулт үзэгдэл, ослын дуудлагаар хүн хүч, яаралтай цуглараах, утсаар болон биеэр дуудах схем/ шинээр боловсруулж 2024 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Онцгой байдлын газраар хянуулан батлах	ОНТ	Гамшигаас хамгаалах төлөвлөгөөг баттуулсан эсэх	1	1	Сумын ЗДТГ
11	Гамшигтай тэмцэх бэлтгэл, бэлэн байдлыг хангахтай холбогдуулан сумын Онцгой комисс, гамшигаас хамгаалах ерөнхий зориулалтын мэргэжлийн ангийн бурэлдэхүүнийг аюулт үзэгдэл, ослын дуудлагаар ажиллах бэлтгэл, бэлэн байдлыг /хувцас, техник, багаж хэрэгсэл, сургалт дадлага гэх мэт/ хангуулах	ОНТ	Бэлтгэл бэлэн байдлыг хангуулсан хувиар	68	75	Сумын ЗДТГ
12	Сумын гамшигтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр хэрэжкуулж буй	ОНТ	Тайлан мэдээг ирүүлсэн эсэх /тийм-1, угүй-0/	1	1	Сумын ЗДТГ

6. Батлан хамгаалах бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх			
13	Төрийн Цэргийн байгууллын үйл ажиллагааг сүмийн иргэд, хөдөлмөрчид, Цэргийн наасны заплуучуудад сурталчлах	Хэрэгжүүлсэн арга тоогоор	Хэмжээний 0 1 Сумын ЗДТГ
14	Зэвсэгт хучний 103 жилийн ой, Халхын голын байлдааны ялалтын 85 жилийн ой, чөлөөлөх дайны 79 жилийн ойн баярын арга хэмжээг тус бүр тусгай төвлөгөөгөөр зохион байгуулах, хүхэд заплууст сурталчлах	Дайчилгааны тухай хуулийн 28.1.3 дахь заалт, Цэргийн албаны тухай хуулийн 33.8. дахь хэсэгт тус тус зассан чиг Уүргийн хэрэгжилтийг хангасан байна. Хугацаа: Жилдээ	0 15 Сумын ЗДТГ
15	Хүүхэд, заплуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэх үндэсний хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг үе шаттайгаар зохион байгуулж, Цэргийн наасны болон ёсвөр наасны иргэдийн дунд цэрэг-эх оронч хумуужил олгоход чиглэсэн 2-оос доошгүй арга хэмжээг зохион байгуулах	Хүүхэд заплуучуудад зохион байгуулсан арга хэмжээ нь тодорхой мэдлэг, эх орноороо бахархах сэтгэдэл төрүүлсэн байх	0 1 Сумын ЗДТГ
16	Ерөнхий боловсролын сургуулиудын ахпах ангийн сурагчдын дунд цэрэг-спортын "Дөл" цогцолбор тэмцээний I шатыг зохион байгуулах, шалгарсан баг тамирчдыг аймгийн Засаг даргин нэрэмжит аймийн аварга "Дөл" шалгаруулах цэрг-спортын II шатны тэмцээнд оропцуулах	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор	0 2 Сумын ЗДТГ

17	Цэргээс халагдаж буй залусын эрхлэлтэд анхаарч ажлын байранд зуучлах, сургалтад хамруулах олгогч байгууллагуудтай ажиллах	Тэмцээний сургуулиуд бэлтгэж бүрэн хамрагдсан байна	Тэмцээний сургуулиуд баг тамирчидээ 0	Удирдамжийн дагуу баг тамирчидээ 1	Сумын ЗДТГ	
18	Хугацаат цэргийн алба хааж байгаа дайчдын ар гэрт халамж үйлчилгээ тусгамж үзүүлэх	Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор	Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор	Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор	Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор Хэрэжүүлсэн арга хэмжээний тоогоор	Сумын ЗДТГ

ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ УДИРДЛАГЫН ХЭЛТЭС

2 дугаар хавсралт

Хууль, ЭРХ ЗҮЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	2024 оны төсөв	Шалгuur үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хариуцах байгууллага
ЗОРИЛТ 1. Хууль ТОГТООМЖИД НИЙЦСЭН БОДЛОГО, ШИЙДВЭР БАТАЛЖ, ХУУЛЬ ТОГТООМЖИЙГ ИРГЭД ОЛОН НИЙТЭД СУРТАЛЧИЛЖ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АЖЛЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛНА.						
1.1	Сумын Засаг даргын захирамж, ЗДТГ-ын даргын тушаал, шийдвэрийг батлагдсан хуваарийн дагуу Хууль, эрх зүйн хэлтэсээр хянуулж, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх, зөрчлийг бууруулах арга хэмжээ авах Иргэд, олон нийтийг хууль, эрх зүйн тусlamж, үйлчилгээ, зөвлөгөө мэдээллийн хангах эрх зүйн сургалт, сурталчилгааг зохион байгуулах		Зөрчилтэй шийдвэрийн бууралтын хувь (сумдын дундаж)	20	18	Сумын ЗДТГ
1.2			Эрх зүйн сургалт, сурталчилгаанд хамрагдсан иргэдийн хувь	21	23	Сумын ЗДТГ
1.3	Сумдын “Эрх зүйн хөтөч” нарыг нэгдсэн арга хэмжээнд хөтөлбөр, хуваарийн дагуу багийн зохион байгуулалтаар ажиллуулж, баг бурд үйл ажиллагаа зохион байгуулах		Хамтран зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	2	4	Сумын ЗДТГ
1.4	Иргэдэд тоон гарын усэг олгох ажлыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх		Хүсэлт гаргасан иргэдэд олгосон тоон гарын үсгийн хувь	60	70	Сумын ЗДТГ
1.5	ХЭДХЯ, Авлигатай тэмцэх газар бусад байгуулагуудаас хургуулсан тв шторк, CD, инфографик, кино, нийтлэл, төле зохиомж, хөдөлгөөнт зураг, зурагт хуудас, цахим ном, гарын авлагыг тухайн орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, албан ёсны цахим хуудас болон нийтийн сүлжээ (фейсбуук, твиттер, youtube суваг) лед дэлгэц, сурталчилгааны самбарт байршуулж олон нийтэд хүргэх		Сайт, цахим хуудсанц байршуулан сурталчилсан мэдээллийн тоо	60	60	Сумын ЗДТГ
1.6	Сумын ЗДТГ-аас хууль тогтоомжоор бэлтгэсэн цахим гарын авлага, шторк, тик ток зэрэг сурталчилгааны			2	4	Сумын ЗДТГ

ЗОРИЛТ 2. ТӨРИЙН АЛБАНД ШУДАРГА ёС, ИЛ ТОД БАЙДЛЫГ БЭХЖҮҮЛЖ, АВЛИГДАС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛНЭ.						
Мэдээллийг иргэд, олон нийтэд таниулж хүргэх			Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь			
	Авлыгын эсрэг үйл ажиллагааны 2024 оны дунг (ИТХ-ын дэргэдэх зөвлөл, Засаг даргын зөвлөл)-өөр хэлэлцүүлэн үнэлгүүлж тайлагнах	Сумын здтг	Сумын здтг	Сумын здтг	Сумын здтг	Сумын здтг
2.1	Авлыгатай тэмцэх газар болон аймгийн ЗДТГ-аас санаачилсан авлигын эсрэг аян, сургалт, сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх нөлөөллийн арга хэмжээний тоо	Самбар ажилгуулсан эсэх (сум бур)	Самбар ажилгуулсан эсэх (сум бур)	Самбар ажилгуулсан эсэх (сум бур)	Самбар ажилгуулсан эсэх (сум бур)	Самбар ажилгуулсан эсэх (сум бур)
2.2	Хэмжээг иргэд, хүүхэд замуусыг хамруулан зохион байгуулж, авлигын эсрэг үйл ажиллагааг сурталчлах "Шударга ёс, хөгжил дэвшилд 110" мэдээллийн самбар ажиллуулах	Хамрагдсан хүүхэд запуус, иргэдийн тоо (аймгийн дун)	Хамрагдсан хүүхэд запуус, иргэдийн тоо (аймгийн дун)	Хамрагдсан хүүхэд запуус, иргэдийн тоо (аймгийн дун)	Хамрагдсан хүүхэд запуус, иргэдийн тоо (аймгийн дун)	Хамрагдсан хүүхэд запуус, иргэдийн тоо (аймгийн дун)
2.3	Нийтийн албанад томилогодохоор нэр дэвшсэн этгээдийн Хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдуулэг/ХАСҮМ-ийг хянуулж, томилогдсон албан тушаалтны ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд хулээн авч баталгаажуулах	ХАСҮМ-ийг хянуулсны дараа томилогдсон албан тушаалтны эзлэх хувь	ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд нь мэдуулсэн хувь	ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд нь мэдуулсэн хувь	ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд нь мэдуулсэн хувь	ХАСХОМ-ийг хуулийн хугацаанд нь мэдуулсэн хувь
ЗОРИЛТ 3. ГЭМТ ХЭРЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ, УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХД ЧИГЛЭСЭН БОДЛОГО, ХӨТЕЛБӨР ХЭРЭГЖҮҮЛЖ, ҮР ДҮНГ ДЭЭШЛҮҮЛНЭ.						
3.1	Сүмдад ажиллаж байгаа цагдаагийн алба хаагчийг орон байр, тээвэр, холбооны хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах шаардлагатай урсгал зардлыг шийдвэрлэх	Шаардлагатай урсгал зардлыг шийдвэрлэсэн эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Шаардлагатай урсгал зардлыг шийдвэрлэсэн эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Шаардлагатай урсгал зардлыг шийдвэрлэсэн эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Шаардлагатай урсгал зардлыг шийдвэрлэсэн эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Шаардлагатай урсгал зардлыг шийдвэрлэсэн эсэх /тийм-1, үгүй-0/
3.2	Тухайн сумд томилогдсон цагдаагийн алба хаагчдын гэр булийн гишүүдийг ажлын байраар хангах	Ажлаар хангасан эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Ажлаар хангасан эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Ажлаар хангасан эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Ажлаар хангасан эсэх /тийм-1, үгүй-0/	Ажлаар хангасан эсэх /тийм-1, үгүй-0/
3.3	Гэр булийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, хүүхдийг гэмт хэрэг, зөрчилд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, гэр булийн хүчирхийлэлд өртсөн, өртөж болзошгүй хүүхэд, иргэдийг хамгаалах, зөвлөгөө өгөх, сургалт зохион байгуулах ажлыг холбогдох төрийн болон ТББ-тай хамтран зохион байгуулах, хяналт оропцоог	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, үр дун	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, үр дун	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, үр дун	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, үр дун	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, үр дун

ТОГТМОЛЖУУЛАХ					
3.4	Архидан согтуурахтай тэмцэх чиглэлээр идэвхи санаачилгатай ажиллаж АА булгийг байгуулан тэдэнд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах	АА булгээтэй болсон эсэх /тийм-1, угий-0/ зохион байгуулсан арга хэмжээ	1	1	Сумын зДТГ
3.5	Нутаг дэвсгэртээ замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр нөлөөллийн ажил, арга хэмжээ зохион байгуулах шаардлагатай хөрөнгө санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо, үр дун	2	2	Сумын зДТГ
3.6	Сумын төвийн гэр хорооллын гудамж, нийтийн эзэмшилийн талбай, замын төле-камержуулах зорилгоор “Ногоон бус” төслийг хэрэгжүүлж гэрэлтүүлийн тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдүүлсэн камер, гэрэлтүүлийн тоо	10	15	Сумын зДТГ
ЗОРИЛТ 4. АРХИВ, АЛБАН ХЭРЭГ ХӨТЛӨЛТИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ХУУЛЬ ТӨГТООМЖ, СТАНДАРТЫГ МӨРДҮҮЛЖ, УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТЫГ САЙЖРУУЛНА.					
4.1	Төрийн байгууллагын ажлын зохион байгуулалт, архив, албан хэрэг хөтлөлтийн улсын үзлэгт бэлтгэх удирдамж гарган хэрэгжилтийг хангах	Арга хэмжээ зохион байгуулсан хэрэгжилтийн хувь	-	100	Сумын зДТГ
4.2	Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2021 оны А/222 дугаар тушаалаар баталсан "Байгууллагын архивын үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 5.-б-д заасны дагуу 1-ээс 2 хадгалаамжийн нэгж бүхий тусгай төрлийн баримт бурдупулж ажиллах (кино, дүү дурсний бичлэг, гэрэл зураг)	1-2 хадгалаамжийн нэгж бүхий тусгай төрлийн баримт бий болгосон байх	-	2	Сумын зДТГ

Хууль, ЭРХ ЗҮЙН ХЭЛТЭС

3 дугаар хавсралт

НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН ЧИГЛЭЛЭЭР ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	2023 оны төсөв	Шалгур үзүүлэлт	Суурь тувшин	Хүрэх тувшин	Хариуцах байгууллага
НЭГ. БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР:						
1.1	Аймгийн "Шатар" хөтөлбөрийг орон нутагт хэрэгжүүлэх		Шатрын сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	50		Сумын ЗДТГ
1.2	"3x3" сагсан бөмбөгийн спортыг орон нутагт хэрэгжүүлэх		Шатрын тэмцээнийг наасны ангилаар зохион байгуулсан эсэх /тийм-1, угий-0/	-	1	
1.3	Биеийн тамир, спортын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 заалтын хүрээнд суманд орон тооны биеийн тамирын арга зүйч ажиллуулах Нийтийн биеийн тамир, идэвхтэй хөдөлгөөн, олон төрөлт спортын орчин нөхцлийг сайжруулах, бүх нийтийг хамарсан арга хэмжээ зохион байгуулах		3х3 сагсан бөмбөгийн тэмцээнд оролцогчдын тоо	20		Сумын ЗДТГ
1.4			3х3 сагсан бөмбөгийн тэмцээнд оролцогчдын тоо	16		Сумын ЗДТГ
ХОЁР. СӨЁЛЫН АЖЛЫН ХҮРЭЭНД						
2.1	Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлийн улсын тооплогыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах		Тооплогыг удирдамжийн дагуу хийж, тайланг ирүүлсэн эсэх /тийм-1, угий-0/	-	1	Сумын ЗДТГ СТ
2.2	"Нүүдэлччин" Дэлхийн соёлын фестиваль зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх		Орон нутгийн оролцоог хангаж, дэмжлэг үзүүлсэн эсэх	1	1	Сумын ЗДТГ СТ

			(тийм-1, угий-0)		
2.3	Монгол Улсын Гавьяат жүжигчин, Зууны манлай, Алдарт эрэгтэй уртын дуучин Жигзавын Дорждагвын мэндэлсний 120 жилийн ойн хурээнд түүний хөдөлмөр бүтээлийг сурталчлах арга хэмжээ зохион байгуулах		Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	-	1 Сумын ЗДТГ СТ
2.4	Нийт иргэдийн дунд үгийн бичиг хөтлөлтийг нэмэгдүүлэх		Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо Хөтөлсөн өрхийн эзлэх хувь	2	Сумын ЗДТГ СТ
2.5	Хүчирхийлэл, хорт зурсил, гэмт хэрээс урьдчилан сэргийлэх, нийгмийн соён гэгээрлийг дэмжих сургалт, нөөцлийн арга хэмжээ зохион байгуулах		Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	56.1	Сумын ЗДТГ
ГУРАВ. ГЭР БҮЛ, ХҮҮХЭД, ЗАЛУУЧУУДЫН ЧИГЛЭЛЭР					
3.1	Хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжиж, хүүхдийн тусlamжийн 108-д ирүүлсэн дуудлагыг тухай бүр чанартай шийдвэрлэх	-	"Хүүхдийн тусламжийн утас -108" болон бусад санал, өргөдөл, гомдол, кейс шийдвэрлэлтийн хувь тоо	90	100 Сумын хамтарсан багийн гишүүд
3.2	Хүүхдийн чуулган зохион байгуулан "Хүүхдийн эпч" сонгон журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	-	Хүүхдийн эгчийн зохион байгуулсан хэмжээний тоо	1	Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн гишүүд
3.3	Хурдан моринын уралдаанч хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах	-	Уралдаанч хүүхдийн аюулгүй байдлыг хангаж ажилласан наадмын тоо	1	Сумын хамтарсан багийн гишүүд
3.4	Байгууллагын дэргэдэх "Эцэг эхийн зөвлөл"-ийн үйл ажиллагааг бүх түвшинд дэмжиж "Хүчирхийлэлгүй сум" арга хэмжээг зохион	-	Эцэг эхийн зөвлөл	5	Сумын хамтарсан багийн гишүүд
		-	Арга хэмжээний тоо	2	

	Байгуулах		Санаачлан	Зохион		Сумын
	"Хамтдаа шалгая, хамгаалъя" арга хэмжээг бүх түвшинд зохион байгуулах		байгуулсан арга хэмжээний тоо	1	2	хамтарсан багийн гишигд
3.5	Миний гэрийн хаяг плакат хийж хүүхдэд тараах /палкат дээр шаардлагатай байгууллагын утас, хаяг бичих/		Буруулсан эрсдэлийн тоо	1	5	
3.6			Палкат хийсэн эсэх /тийм-1, угий-0/	-	1	Сумын ЗДТГ
			Тараасан хүүхдийн тоо	-	100	
ДӨРӨВ. ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЫН ЧИГЛЭЛЭЭР:						
4.1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрх оролцоог хангах орон тооны бус дэд салбар зөвлөлийн төлөвлөгөөг баталж хэрэгжилтийг улираал бур тайлагнах		Тайлагнасан тоо	-	4	Сумын ЗДТГ
4.2	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хамгаалах олон улсын өдрийг тохиолдуулан зорилтот бүлгийн иргэдээд чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулах		Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	-	1	Сумын ЗДТГ
4.3	Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийг малчад сурталчлах		Сургалт, сурталчилгааны тоо	-	2	Сумын ЗДТГ
4.4	Ахмад настны тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.5 дахь заалтын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах		Ахмад хундэтэл үзүүлсэн тоо	-	100	Сумын ЗДТГ
4.5	Зорилтот бүлгийн ажилгүй иргэдийг нийтийг хамарсан ажилд хамруулах		Сумдад хувиарлагдсан квотын бүлгийн дагуу зорилтот иргэдийг хамруулсан хувь	-	100	Сумын ЗДТГ
ТАВ. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР						
5.1	Малчид, хувираа хөдөлмөр эрхлэгчид, ажил хөдөлмөр эрхлээгүй иргэдээд Эрүүл мэндийн	Хийсэн сурталчилгааны тоо	сургалт	-	8	Сумын ЗДТГ НЭ

	даатгалын сурталчилгаа хийж, эрүүл мэндийн даатгалын хамрагалтыг нэмэгдүүлэх	тухай хуулийн сургалт, нэмэгдүүлэх хамрагалтын хувь	ЭМД-д нэмэгдүүлэх хамрагалтын хувь	0ноос 5729	9800/4 1,5
5.2	Халдварт бус өвчтөлийн эрт илрүүлэлтийг нэмэгдүүлэх	Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагалтын хувь	Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	65,0	67,0 Сумын ЗДТГ НЭ
5.3	Застийн газрын 2023 оны 321 дүгээр тогтооолоор мэндийн боловсролыг "Иргэний эрүүл дээшлүүлэх" арга хэмжээг 2024 оноос орон даяар хэрэгжүүлэх болсонтой холбоотой хэрэгжилтийг ханган ажиллах	Сургалтад хамрагдсан иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгосон хувь	41278 43000	43000 Сумын ЗДТГ НЭ	
5.4	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай өрх бий болгох шалгаруулах арга хэмжээг зохион байгуулах	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай өрхийн эзлэх хувь	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай өрхийн эзлэх хувь	15.2	24.1 Сумын ЗДТГ НЭ
5.5	Иргэдийн урьдчилан сэргийлэх нэмэгдүүлэх хамрагалтыг нэмэгдүүлэх	Үзлэгт хамрагалтын хувь	Үзлэгт хамрагалтын хувь	21,0	29,8 Сумын ЗДТГ НЭ
5.6	Хүний нөөцийн хангалтыг нэмэгдүүлэх	Хүний нөөцийн хангалтын хувь	Хүний нөөцийн хангалтын хувь	91,0	92,3 Сумын ЗДТГ НЭ
5.7	Шинээр төгсөн очиж буй эмч мэргэжилтнүүдийг орон байраар хангах	Орон байраар хангасан мэргэжилтний тоо	Орон байраар хангасан мэргэжилтний тоо	1	2 Сумын ЗДТГ НЭ
5.8	Нэн шаардлагатай байгаа сувилгач мэргэжилтэнг бэлтгэх	Сувилгачийн хангалтын хувь	Сувилгачийн хангалтын хувь	4	5 Сумын ЗДТГ НЭ
5.9	Эхийн эндэгдэлгүй ажиллаж, хүүхдийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулан 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг бууруулах	Эхийн эндэгдлийн түвшин /100000 амьд төрөлтэд/ 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /100 амьд төрөлтэд/	Эхийн эндэгдлийн түвшин /100000 амьд төрөлтэд/ 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин /100 амьд төрөлтэд/	0	0 Сумын ЗДТГ НЭ
5.10	Цусны сайн дурын донорын тоог нэмэгдүүлэх	Донорын тоо	Донорын тоо	21	24 Сумын ЗДТГ НЭ
5.11	Амрах байрыг тохижуулж, амарсан жирэмсэн эхчүүдийн тоог нэмэгдүүлэх	Эхийн амрах тохижуултийн хувь Амрах байраар амарсан эхийн тоо	Байрны тохижуултийн хувь Амрах байраар амарсан эхийн тоо	50	80 Сумын ЗДТГ НЭ
5.12	Түргэн хэмжрэл гарсан тохиолдолд автомашины	Дэмжлэг үзүүлсэн тоо	Дэмжлэг үзүүлсэн тоо	1	5 Сумын ЗДТГ НЭ

	дэмжлэг узүүлж ажиллах				
5.1.3	Сумын эрүүл Мэндийн төвд өндөр өргөтгэй тоног төхөөрөмжөөс бусад нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэх		Тоног хангалтын хувь	Төхөөрөмжөөр	Сумын ЗДТГ НЭ
			89,0	90,0	

НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН ХЭЛТЭС

4 ДУГЭЭР ХАВСРАЛТ

**САНХҮҮ ТӨРИЙН САНГИЙН ХУРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭ
(Дэлгэрхангай сум)**

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	2024 оны төсөв	Шалгур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хариуцах байгууллага
1.1	Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар баталсан 2024 орон орон нутгийн төсвийн орлогого болон улсын төсвийн орлогыг цаг хугацаанд нь татварын болон татварын бус орлогын нэр төрөөр бүрэн төвлөрүүлэх.	Төсвийн төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	Орлогын орлогийн биелэлтийн хувь	95.5	100	СТСХ
1.2	Хуульд заасны дагуу улсын тэмдэгтийн хураамж, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн тайлангууд, төлбөрийг бүрэн барагдуулах	Хуулийн тайлангнасан ирцийн хувь	Хуулийн тайлангуудын тайлангуудын ирцийн хувь	-	100	СТСХ
1.3	Сум орон нутагт худалдаа, үйлчилгээ эрхэлж буй аж ахуй нэгж байгууллага, иргэдийг борлуулалтын орлогыг цахим төлбөрийн баримт /Е-баримт/-д бүртгэж байгаа эсэхэд хяналт тавьж ажиллах	Аж ахуй эрхлэх зөвшөөрөл олгох, сунгах, тохирлын гэрчилгээ олгох зэрэг төрийн үйлчилгээг Узүүлэх бүртээ цахим төлбөрийн олгох байдалд хяналт тавьсан хувь	Аж ахуй эрхлэх зөвшөөрөл олгох, сунгах, тохирлын гэрчилгээ олгох зэрэг төрийн үйлчилгээг Узүүлэх бүртээ цахим төлбөрийн баримт олгох байдалд хяналт тавьсан хувь	-	100	СТСХ
		Татварын албатай хамтран малчдын өдөрлөг, бизнес эрхлэгчдэд зориулан зохион байгуулсан өдөрлөгийн тоо		-	2	СТСХ

5 Дугаар хавсралт

**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО ТӨЛӨВЛӨӨЛТИЙН
ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР АРГА ХЭМЖЭЭ**

(Дэлгэрхангай)

№	Зорилт, ажил, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь тувшин он	Хүрэх түвшин он	Хариуцах албан тушаалтан
1.1	НЭГ МАЛ АЖ АХУЙН САЛБАРЫН БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР Бэлчээр хашиж хамгаалах	Тухайн жилд хашсан талбайн хэмжээ га	Га	2023	0	Сумын ЗДТГ
1.2	Тэжээлийн ургамал тариалах	Тариалсан талбайн хэмжээ га	Га	2023	2	1
1.3	Гүн өрмийн худаг шинээр гаргах, энгийн уурхайн худаг сэргээн засварлах	Хураан авсан ургац тн Шинээр гаргасан худгийн тоо Сэргээн засварласан худгийн тоо	Тн Тоо	2023 2023	0 4	2,2 1
1.4	Сум тус бүрээр сургийн эргэлтийн тооцоо гаргаж, бэлчээрийн дацаас хэтэрсэн малыг эдийн застгийн эргэлтэд оруулах ажлыг зохион байгуулах	Эдийн застийн эргэлтэд оруулж, хэрэгцээлсэн хувиар	Мал хувь	2023	18,5	Сумын ЗДТГ
1.5	Бог малын хээлтуулэгчийг хээлтүүлийн бус уед ялан суурилах	Ялан хээлтуулэгч хувь	Төвлөрүүлсэн хувь	2023	50	55
1.6	Монгол адууны Уулцэрлэг байдлыг алдагдуулахгүй байх, генефондыг хамгаалах	Малчадад байгуулах	Сургалт зохион	Сургалт танд хамраг дсан малчд ын тоо	2023	0
ХОЁР. ГАЗАР ТАРИАЛАН, ҮЙЛДВЭР ХУДАЛДАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ, ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛВЭРЛЭЛ, ХОРШООНЫ БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР						
2.1	Төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээл, жимсгэний тариалсан талбай болон хураан авсан ургацын хэмжээг нэмэдүүлэх	Тариалсан талбайн хэмжээ Хураан авсан ургацын хэмжээ /тн/	Га Тн	2023 2023	2,2 11,3	5,9 14,4
						Сумын ЗДТГ

2.2	Орон нутгийн онцлогтой хоршоодыг байгуулахад, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх сургалтыг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан сургалтын тоо	Тоо	2023	0	1	Сумын ЗДТГ
2.3	Хоршоог хөгжүүлэх сангийн зээлдэгчийн мэдээллийг Монгол банкны зээлийн мэдээллийн сантай бүрэн нэгтгэх ажлыг зохион байгуулах, сангийн эргэн төлөлтийг сайжруулах, хугацаа хэтэрсэн зээлдэгч, зээлийн дунг бууруулах	Эргэн төлөлтийн хувь (Хамгийн багадаа 5 хувь есөх)	Хувь	2023	65	70	Сумын ЗДТГ
2.4	Газар тариалан үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжих хулэмж бий болгох	Байгуулсан хулэмжийн тоо	Тоо	2023	-	2	Сумын ЗДТГ
2.5	Газар тариаланг хөгжүүлэх чиглэлээр трактор болон бусад төхөөрөмжьеер хангах	Тоног хангасан эсэх /тийм-1, угий-0/	Төхөөрөмжьеер	2023	-	1	Сумын ЗДТГ
2.6	Албан хаагч, иргэдийг хулэмж болон ил талбайд ногдоо тариалах талаар сургалтад хамруулах	Сургалтад иргэдийн тоо	Хамрагдсан	2023	-	20	Сумын ЗДТГ
ГУРАВ. ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР							
3.1	Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангалт, ёвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөц бурдуплэлт, неөцплэлт, хадгалаалт урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөцийг бэлтгэсэн байдал /хувь/					Сумын ЗДТГ
3.2	Малчадад баталгаажсан уулдэр омгийн мал, түүнийг өсгөн уржуулэхийн ач холбогдол, холбогдох стандарт, дурэм журмыг сурталчлан таниулах	Магчдыг сургалтанд хамруулсан тоо					Сумын ЗДТГ
3.3	Вакцин хадгалах хөргүүртэй болтох	Хөргүүртэй болсон эсэх Тийм-1 угий-0	1	2023	1	1	Сумын ЗДТГ

6 дугаар хавсралт

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ЧИГЛЭЛЭЭР

№	Зорилт, ажил, арга хэмжээ	Шалгuur үзүүлэлт	Сурье түвшин

		Хэмжих нэгж	Он	Түвшин	Хүрэх түвшин	Хариуцах албан тушаалтан
ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЧЛАЛЫН БОДЛОГИГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭР						
1	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, дагалдах журмын хэрэгжилтийг 100 хувьд хургэх	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	2023	100	100
2	Төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй байгалийн нөөцийг ашигласны төлбөрийн орлогын хэсийг тухайн сум, орон нутгийн байгалийн нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах	Тогтоолын тоо	Тоо	2023	-	1
3	2024 оны байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын хувь хэмжээ, орлогын хэсгээр зарцуулах арга хэмжээний төлөвлөлтийг Байгаль орчны төсөв зардлын мэдээллийн санд журамд заасан хугацаанд оруулах (www.eic.mn);	Мэдээллийн бурдэлтийн хувь	сан	Хувь	2023	80
4	Суманд дахивар цуглуулах цэг байгуулж, Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь бууруулах, дахин ашиглах, дахин боловсруулах ЗР цогц менежментийг хэрэгжүүлэх	Дахивар цуглуулах цэг байгуулсан эсэх	/тийм-1, угий-0/	2023	-	1
5	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг бүрэн төвлөрүүлэх, хураамжийн орлогыг зориулалтын дагуу бүрэн зарцуулах	ДАН иргэнтэй гэрээ байгуулсан эсэх	Дахин боловсруулах тусаасан түүхийн хэмжээ	2023	-	2
6	Төвлөрсөн хогийн цэгийн үйл ажиллагааг хувь хүн, хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлэх	ААН иргэнтэй гэрээ байгуулж ажилласан эсэх	Биелэлтийн хувь	Хувь	2023	23
7	Хог хаягдлын олон нийтийн байцаагч ажиллуулалт олгох журмын хэрэгжилтийг хангуулах	ХХОНБ томилон	/тийм-1, угий-0/	2023	-	1
8	Төв суурин газрын төвлөрсөн хогийн цэтийн талбайт шууж, гуравдугаар зэрэглэлийн хог	Ландфилл байгуулсан эсэх	/тийм-1, угий-0/	2023	-	1

	Хаягдлын байгуулах	Төвлөрсөн цэгийн ландфилл				
9	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн цуглуулах, тээвэрлэх, булшлах зардлын нэгж тариифыг аргачлалын дагуу бодитой тогтоож шинэчлэн батлах	Шинээр баталсан эсэх /тийм-1, угүй-0/	2023	-	1	Сумын Засаг даргын газар
10	Эко жорлон стандартын шаардлага хангасан жорлон, ариун цэврийн байгууламжыг Нэмэгдүүлэх	Эко жорлонгийн тоо	Тоо	2023	4	5
11	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хурээнд орон нутгийн хөрсөнд дасан зохицсон тарьц, суулгац бэлтгэх мод Уржүүлгийн газар шинээр байгуулах	Шинээр байгуулсан мод Уржүүлгийн тоо	Тоо	2023	-	1
12	Уст цэгийн тооллогыг холбогдох газруудтай хамтран явуулах, усны мэдээллийн нэгдсэн сан бурдүүлэх	Хамрагдсан сумын тоо	Тоо	2023	5020	6000